

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

Hankasalmen kunnanhallitus toteaa lausuntoaan:

- Pääasiassa lakimuutokset ovat teknisluonteisia liittyen sosiaali- ja terveysten palvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen kunnilta hyvinvointialueille.
- Kotoutumista edistävän lain osalta hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien osalta lakiesitys on selkeä. Kuntien resurssit maahanmuuttajien neuvontaan, ohjaukseen ja tarvittaessa alkukartoitusten tekemiseen ovat kuitenkin rajalliset etenkin hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, joten lain hyvä toteuttaminen voi olla haastavaa.
- Pakolaisten vastaanoton tueksi tarkoitettujen laskennallisten korvausten jakoperuste kunnan ja hyvinvointialueen välillä ei selviä säädöksestä. Jakoperusteen tulee olla oikeudenmukainen, jotta vastaanotto voidaan hyvin toteuttaa.
- Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi antaa tarpeen selkeään muutokseen ja perustelemme sitä seuraavassa:

Esityksessä todetaan: "Koska 1 momenttia ei muutettaisi, kunnat nimeäisivät edelleen henkilöt, jotka johtavat monialaisen yhteispalvelun järjestämistä.(...)Jos kunnilla säilyisi ehdotetun mukaisesti

oikeus nimetä johtava henkilö, kunnilla säilyisi myös rooli monialaisen yhteispalvelun verkostoyhteistyössä."

Tähän Hankasalmen kunta lausuu, että kunnan rooli verkostoyhteistyössä tulee olemaan merkittävä. Kontaktin säilyttäminen monialaisen yhteispalvelun ja kunnan työllisyys- ja elinkeinopalveluiden välillä tulee tarjoamaan tuetun työllistymisen työhönvalmennusmahdollisuuksia paikallisissa yrityksissä. Lisäksi kunnan sivistyspalveluiden kautta monialaisen yhteispalvelun asiakkaille voidaan tarjota erityisin sosiaalisin syin myönnettäviä vapaan sivistystyön palveluja kuten terveystyöneuvontaa ja työllistymisen kannalta olennaisia koulutuspalveluja, kuten lupakorttikoulutuksia. Kannatetaan ajatusta kunnan roolin säilyttämisestä monialaisessa yhteispalveluverkostossa.

Siltä osin, kun kunnalla on edustus TYP-johtoryhmässä, kunnalla on velvoite valtioneuvoston asetuksen mukaisesti (1377/2014) yhteistoimintasopimuksen perusteella osoittaa toimitilat monialaisen yhteispalvelun järjestämiseksi. Kunnan edustaja vastaa siis monialaisen yhteispalvelun fasilitoinnista, jolloin hänen merkityksensä on keskeisempi kuin pelkkä verkostoyhteistyökumppani.

Kuitenkin TYP-asiakasrekisterin käyttöoikeuksia koskevassa 9§:ssä esitetään: "Muutettavaan 4 momenttiin lisättäisiin, että KEHA-keskus voisi myös hyvinvointialueen hakemuksesta myöntää käyttöoikeuden TYPPI-rekisteriin henkilölle, joka on hyvinvointialueen palveluksessa ja hoitaa TYP-laissa säädettyjä tehtäviä. Lisäksi kuntaa ja kuntayhtymää tarkennettaisiin siten, että kyseessä olisivat 1.1.2023 alkaen työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain nojalla TYP-laissa säädettyistä tehtävistä vastaava kunta tai kuntayhtymä."

Hankasalmen kunnan näkemyksen mukaan on erittäin tärkeää säilyttää myös ei-kuntakokeilussa olevilla kunnilla TYPPI-rekisterin käyttöoikeudet, sillä lakivalmistelussa tulee huomioida, mitä valtioneuvoston asetus lain soveltamisesta määrää. Etenkin, kun jatkossa työllisyyden hoito on siirtymässä kuntien vastuulle laajemminkin.

Valtioneuvoston asetuksessa monialaisesta yhteispalvelusta (1377/2014) TYP-johtoryhmän edustajan tehtävänä on vastata kunnassa "monialaisen yhteispalvelun yhteistyökäytäntöjen ja asiakasprosessien kehittämisestä". Tämä vaade olisi ristiriidassa sen kanssa, että yhteistyön ja asiakasprosessien keskeinen tietojärjestelmä poistuu käytöstä TYPPI-oikeuksien poistuessa ei-kuntakokeilukunnilta.

Yhteistyökäytännöt ja asiakasprosessien kehittäminen edellyttävät, että kunnan TYP-johtoryhmän edustajalla on tieto asiakkaan monialaisesta työllistymissuunnitelmasta ja palvelutarpeesta. Yhteistyökäytäntöjen ja asiakasprosessien kehittäminen edellyttää, että TYP-johtoryhmän edustaja voi tehdä TYPPI-järjestelmään kirjauksia niistä palveluista, mitä kunnan työllisyyspalvelut on asiakkaalle tarjonnut. Näitä ovat esim: verkosto/yritysyhteistyö, neuvontapalvelut, tuetun työllistymisen työhönvalmennus, tapaamiset ja muut yhteydenotot, koulutuspalvelut. Monialaisen

yhteispalvelun lakisääteisten tehtävien täyttäminen on jopa monilta osin riippuvainen siitä, että kunnalliset työ- elinkeino- ja sivistyspalvelut toimivat koordinoitusti hyvinvointialueen, Kelan ja työvoimaviranomaisen kanssa.

Jo nyt laissa monialaisesta yhteispalvelusta säädetään: "Työttömän suostumuksesta riippumatta työ- ja elinkeinotoimistolla, kunnalla ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada toisiltaan sekä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi käyttää edellä 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja työtöntä koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun järjestämiseksi työttömälle. Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla." Näin ollen TYPPI-käyttöoikeuden säilyttäminen ei olisi em. lainkohdan vastaista.

Ja kun vielä vuonna 2024 kunnan työllisyyspalvelut ottaa TE-toimistolta työvoimaviranomaisen roolin, siirtyvät asiakastietojärjestelmien käyttöoikeudet monilta osin samoille henkilöille, jotka vuonna 2023 osallistuvat kunnallisissa työllisyyspalveluissa asiakkaiden palvelupolkujen rakentamiseen. On resurssien kannalta järkevää, että tieto palvelupoluista ja koordinaatiokyky ei pääse katkeamaan ei-kuntakokeilukunnissa yhden vuoden ajaksi vain palautuakseen seuraavana vuonna.

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seuranta koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

-

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

-

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

Mäkinen Matti
Hankasalmen kunta - Kunnanhallitus